

יחידה ח'

משפטו של יואב.

- ◀ משפטו של יואב בן צרויה - לימוד צדדי הפרשה המורכבת.
- ◀ חיוביו השונים של יואב. משפטו בדיון המלכות לעומת דינו בבית דין.
- ◀ יסודות משפט העולם מפרשה זו.

דינו של יואב

מלכים פרק ב' פסוקים כ"ח - ל"ד

(כח) והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדניהו ואחרי אבשלום לא נטה וינס יואב אל אהל ה' ויחזק בקרנות המזבח: (כט) ויגד למלך שלמה כי נס יואב אל אהל ה' והנה אצל המזבח וישלח שלמה את בניהו בן יהוידע לאמר לך פגע בו: (ל) ויבא בניהו אל אהל ה' ויאמר אליו כה אמר המלך צא ויאמר לא כי פה אמות וישב בניהו את המלך דבר לאמר כה דבר יואב וכה ענני: (לא) ויאמר לו המלך עשה כאשר דבר ופגע בו וקברתו והסירת דמי חנם אשר שפך יואב מעלי ומעל בית אבי: (לב) והשיב ה' את דמו על ראשו אשר פגע בשני אנשים צדקים וטבים ממנו ויהרגם בקרב ואבי דוד לא ידע את אבגר בן נר שר צבא ישראל ואת עמשא בן יתר שר צבא יהודה: (לג) וישבו דמיהם בראש יואב ובראש זרעו לעלם ולדוד ולזרעו ולביתו ולכסאו יהיה שלום עד עולם מעם ה': (לד) ויעל בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר בביתו במדבר:

שאלות מקדימות שבפרשה זו:

- א. בפסוק כ"ח כתוב "ויחזק בקרנות המזבח", וכן בפסוק ל' אמר בניהו ליואב "צא", משמע שבאמת היתה באחיזה זו תועלת, ובקשו לצאת. צריך ביאור מה מועלת אחיזה בקרנות המזבח למי שאינו כהן.
- ב. בפסוק כ"ח מבואר שיואב נס לאהל ה' מחשש שיענש על שנטה אחר אדניהו, והיינו מורד במלכות. אך מפסוקים לא-לג מבואר שנענש על דמי חנם אשר שפך.
- ג. בשליחות הראשונה של בניהו אמר לו שלמה "לך פגע בו", ובשליחות השניה בפסוק ל"א, הוסיף "פגע בו וקברתו", מה המשמעות של תוספת זו, שלא נאמרה בשליחות הראשונה.
- ד. מדוע בשליחות הראשונה אמר שלמה לבניהו "לך פגע בו", ולא אמר לו על מה מענישו, ובשליחות השניה הוסיף ואמר "והסירות דמי חנם אשר שפך יואב", שאמר להענישו על שפיכות דמים.
- ה. מה הביאור בפסוק ל' "לא כי פה אמות", למה לא אמר "פה תמתני", ואם אין רשות להרגו במזבח הרי לא ימות, א"כ למה אמר "פה אמות". ועוד צ"ב אם בכל זאת מאיזה סיבה ימות, למה לא יצא.
- ו. בפסוק ל' "כה דבר יואב וכה ענני", צ"ב הרי יואב אמר רק משפט קצר, "לא כי פה אמות", א"כ מה אריכות הלשון "דבר" ו"ענני", כאילו משמע שהיו כאן דברים נוספים שאינם מבוארים בכתוב במפורש.

- ז. בפסוק ל"א "עשה כאשר דבר ופגע בו", משמעות הכתוב שיואב מסכים שיפגעו בו, "כאשר דבר", וצ"ב הרי אדרבא יואב לא רצה שיפגעו בו. אלא ודאי משמע שבתנאים מסוימים הסכים יואב שיפגעו בו (ותנאים אלה כלולים בפסוק הקודם "כה דבר יואב וכה ענני"), א"כ מה היו התנאים.
- ח. למה בשליחות השניה האריך שלמה בדברי הצטדקות (פסוקים ל"א - ל"ג), ולא עשה כן בשליחות הראשונה.
- ט. בפסוק ל"ג "ולדוד ולזרעו ולביתו ולכסאו יהיה שלום", מה היה החשש שמחמתו היה צריך להוסיף דברים אלו.
- י. בפסוק ל"ד "ויקבר", מה רצה לומר בזה. ומה הפירוש "במדבר".

חיובי יואב

שני חיובים היו לו ליואב, כמו שאמר דוד לשלמה בצוותו אותו (מלכים א' ב ה), "וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה, אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר", אמר פעמים "אשר עשה", האחד "אשר עשה לי יואב בן צרויה" היינו שהיה מורד במלכות (ובפשוטו משום שנטה אחר אדניהו) וזהו מה שעשה לי¹⁶. והוסיף "אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל", שיש לדונו כרוצח. ועל זה צוה דוד לשלמה "ועשית כחכמתך ולא תורד שבתו בשלום שאול", עשה כחכמתך באיזה דין לדונו.

והנה חיוב מורד במלכות היא הלכה ידועה, וכמבואר ברמב"ם בפ"ג מהלכות מלכים ה"ח "כל המורד במלך ישראל יש למלך רשות להרגו וכו' ואם רצה להרגו יהרג, שנאמר כל איש אשר ימרה את פיך וגו' לכל אשר תצוונו יומת". אך חיובו מדין רוצח אינו פשוט, שהרי יואב הרג את אבנר בטענה שהוא גואל הדם של עשהאל. וכן את עמשא הרג בתואנה שהיה עמשא מורד במלכות, כמבואר כל זאת בגמ' דסנהדרין דף מ"ט ע"א. ואם כי יואב טעה בדינו, ולא היה רשאי להרגו, אבל הרי סוף סוף לא היתה התראה ביואב, והיה שוגג בדבר זה ואין לחייבו בדין, וכבר נתקשו התוס' שם (בד"ה מאי) בשאלה זו. ותרצו התוס' שם שבאמת לא נתחייב אלא משום שהיה יואב מורד במלכות. אולם פשוטי המקראות שלפנינו מורים לכאורה להיפך, שלבסוף ציוה שלמה להרגו על שהרג את אבנר ועמשא, ולא על מרידתו (וכ"כ הכסף משנה בפ"ה מהל' רוצח הי"ד "ופשטא דקרא ודשמעתא לא משמע אלא שנהרג מפני שהרג").

מתוך כך העלה הרמב"ם בפ"ג מהלכות מלכים הל"י דין חדש וז"ל "כל ההורג נפשות שלא בראיה ברורה או שלא בהתראה אפילו בעד אחד, או שונא שהרג בשגגה, יש למלך רשות להרגו ולתקן העולם כפי מה שהשעה צריכה וכו' להטיל אימה ולשבר יד רשעי העולם". וכשכתב

¹⁶ כן מפרש המהרש"א (פרק נגמר הדין מ"ט ע"א ד"ה אלא) את הפסוק "אשר עשה לי" - שהיה מורד במלכות שנטה אחר אדניהו. וכ"כ בחדושי רי"ז הלוי עה"ת ויחי. וחז"ל דרשו (בבמד"ר פר' כ"ג) על מה שהראה יואב לראשי החיילים את הכתב "הבו את אוריה אל מול פני המלחמה", וגם זו מרידה.

הרמב"ם "או שלא בהתראה או שונא שהרג בשגגה" רמז למעשה יואב (כן ב"אור שמח" שם)¹⁷. עוד כתב הרמב"ם בפ"ב מהל' רוצח ה"ד "וכל אלו הרצחנים וכיוצא בהן שאינן מחוייבין מיתת בי"ד, אם רצה מלך ישראל להרגם בדין המלכות ותקנת העולם הרשות בידו. וכן אם ראו בית דין להרגם בהוראת שעה, אם היתה השעה צריכה לכך יש להם רשות כפי מה שיראו". נמצא שאפשר היה להעניש את יואב מכח ג' הלכות, א. להרגו בדין המלכות משום מורד. ב. להרגו בדין המלכות לתקון העולם על רציחה בלא התראה ושונא שהרג בשגגה. ג. להרגו במצות הסנהדרין בהוראת שעה, כדין הרצחנים. שלושת ההלכות הללו עומדות במוקד הפרשה שלפנינו.

חששות יואב

הנה אחר שהומת אדניהו על מרידתו, וגורש אביתר על השתתפותו במרד אדוניה, חשש יואב שיהרגו גם אותו על מרידתו, כאמור "והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדניה" (פס' כ"ח וברד"ק שם), לכן נס אל אהל ה'. וכן אמרו בגמ' סנהדרין מ"ט ע"א "אלא ההוא גברא (יואב) מורד במלכות הוה דכתיב והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדוניה". על חייבו מדין רוצח לא חשש עדין, שהרי סבר יואב שהרג את אבנר בדין - כיון שהוא גואל הדם של עשהאל. גם את עמשא סבר יואב שהרג כדין מורד (שעמשא איחר את המועד שציוה לו דוד להזעיק את אנשי יהודה, כמבואר בגמ' שם), והרי דוד לא הענישו על כך שנים רבות. אך לא צדק בזאת, ובאמת שלא מן הדין הרגם, שהרי עשהאל רדף אחר אבנר, והיה אבנר רשאי להרגו, לכן לא היה ליואב זכות גואל הדם. גם הריגתו את עמשא היתה בלתי צודקת, שאף שעמשא איחר לקיים מצות דוד המלך להזעיק את איש יהודה, לא היתה בכך מרידה כיון שמצאן שפתחו בלימוד מסכת ולא רצה לבטלן מדברי תורה, כמבואר כל זה בסוגיא בסנהדרין. ואף שהרגן יואב בשגגה ובלא התראה ואין להענישו לפי הדין המקובל בסנהדרין, כבר בארנו שאפשר להענישו או מדין המלכות או מדין סנהדרין בהוראת שעה. עתה, בשעת מסירת המלכות, מצוה דוד המלך לשלמה להשתמש בסמכות המלכותית ולהעניש את יואב על כך, "אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר ויהרגם וגו' ועשית כחכמתך ולא תורד שיבתו בשלום שאול".

השליחות הראשונה של בניהו

בשליחות הראשונה כשציוה שלמה לבניהו "לך פגע בו", לא אמר לו שלמה באיזה דין להענישו, כיון שאפשר היה להרגו מדין המלכות הן על מרידתו והן על הריגת אבנר ועמשא. אמנם אי אפשר להמיתו או לקחתו כשהוא אצל המזבח, כמו שמבואר ברמב"ם סוף פ"ה מהל' רוצח וז"ל "מי שפחד מן המלך שלא יהרגנו בדין המלכות או מבית דין שלא יהרגוהו בהוראת

¹⁷ הרמב"ם התנה וכתב, שיש למלך רשות להרגו "לתקן העולם כפי מה שהשעה צריכה". ותקון העולם ושעה צריכה, אינו דוקא באופן שיש רבים המתפרצים, אלא אפילו ברוצח אחד, נחשב כשעה צריכה לכך, אם רואים שהוא מתמיד בהנהגה זו. וזו הסיבה שעתה גלגלו על יואב את הכל. וראה ברלב"ג בפס' ו' "עשה כחכמתך באופן שלא תניחנו למות מיתת עצמו כי כבר הגדיל לעשות הרעות הנפלאות האלו ויוסרו שאר אנשים מעשות ככה, ויראו ג"כ מלבעוט במלכות".

שעה וברח למזבח ונסמך לו, ואפילו היה זר הרי זה ניצל, ואין לוקחין אותו מעם המזבח למות לעולם, אלא אם כן נתחייב מיתת בית דין בעדות גמורה והתראה כשאר הרוגי בית דין תמיד". וכיון שיובא לא היה חייב מעיקר הדין, רק בהוראת שעה, לא היה אפשר לקחתו מהמזבח למות, לכן מצוה בניהו ליובא "כה אמר המלך צא", שברצונו לחייבו באחת מחיוביו. ויובא ענה "כי פה אמות" היינו, שאינו רוצה לצאת ולהרג ע"י המלך, אבל אע"פ שאינו יוצא, וא"א להורגו שם, הרי רשאים שלא להביא לו מזון וממילא ימות ברעב מיתת עצמו. וכן כתבו התוס' בסנהדרין (מ"ח ע"ב, ד"ה בשלמא) "דלהמלט אי אפשר, דיכולין לשומרו שלא יברח וימות ברעב", והיינו מה שאמר "אמות", שימות מעצמו, ולא אמר "פה תמתני".

מדוע מעדיף יובא למות ברעב ולא בידי שלמה

ומה שהעדיף יובא למות ברעב ולא להרג בידי שלמה, הוא על פי מה שאמרו בגמ' בסנהדרין (מ"ח ע"ב) "ת"ר הרוגי מלכות נכסיהן למלך, הרוגי בית דין נכסיהן ליורשין", כלומר מי שנדון למיתה בדין המלכות המלך זוכה גם בנכסיו, לא כן מי שנדון למיתה בבית דין נכסיו ליורשיו. ושם בגמ' "למאן דאמר נכסיהן למלך היינו דכתיב וינס יובא אל אהל ה' ויחזק בקרנות המזבח, וכתיב כי פה אמות", היינו שלפי האמור שנכסי הרוגי מלכות שייכים למלך, מובן מדוע נס יובא והחזיק בקרנות המזבח, אף שידע שבין כך ימות ברעב וכמו שאמר "פה אמות", שרצונו היה להוריש נכסיו לבניו, וזאת התועלת שתהיה לו במה שאחז בקרנות המזבח שלא יהיה מהרוגי המלכות. וכן אמרו בירושלמי מכות פ"ב ה"ו "הרוגי בית דין נכסיהן ליורשין הרוגי מלכות נכסיהן למלכות, אמר יובא מוטב שאהרג בבית דין ויירשוני בני ואל יהרגני המלך ויירשוני".

ובאמת יובא יפסיד את ממונו רק אם יהרג בדין המלכות, אך אם ידון כרוצח ע"י הסנהדרין בהוראת שעה (שאפשר היה לדונו גם בסנהדרין בהוראת שעה, כדלעיל), לא יפסיד את ממונו, שהרי בזה אינו הרוגי מלכות. אולם גם בזאת לא חפץ יובא, ומעדיף למות ברעב אף שהיא מיתה קשה. והטעם לזה כמו שפירשו חז"ל במדרש תנחומא פר' מסעי "אלא אמר יובא הרוגי בית דין אינם נקברים בקבורת אבותיהם אלא הן לעצמן, מוטב לי למות כאן (ברעב) שאקבר בקברי אבותי" (וכן הוא במד"ר פר' כ"ג י"ג)¹⁸.

לאור הדברים מבואר היטב למה סירב יובא לצאת, להיות נידון כמורד, אף שאם יומת כמורד יזכה להקבר עם אבותיו, שהרי בדרך זו יפסיד את ממונו מיורשיו. אך סירב גם להיות נידון כבי"ד כרוצח

¹⁸ לכאורה י"ל שמה ששינו במשנה בסנהדרין (מ"ו ע"א) על מי שהרגוהו בית דין, שלא היו קוברין אותו בקברי אבותיו, היינו דוקא כשהרגוהו בית דין מן הדין, אך אם הרגוהו בי"ד רק בהוראת שעה, אפשר שאינו בדין זה ויקבר בקברי אבות. אך כבר דייק האור שמח (פ"א מהל' אבל ה"ט) מלשון הרמב"ם שגם הנהרגין כבי"ד בהוראת שעה אינם נקברים בקבורת אבותם, וז"ל הרמב"ם "כל הרוגי מלכות אע"פ שנהרגו בדין המלך והתורה נתנה לו רשות להרגן הרי אלו מתאבלין עליהן וכו' ונקברים בקברי אבותיהן, אבל כל הרוגי בית דין אין מתאבלין עליהן וכו' ואין נקברים עם אבותיהן עד שיתאכל הבשר וממונם ליורשיהם", וע"ז כתב האור שמח שלשון "כל" הרוגי בי"ד, משמעותו כולם ממש, שכולם אין נקברים עם אבותם. ולפי האמור לעיל מקור הרמב"ם מהענין שלפנינו, שחשש יובא להרג כבי"ד כרוצח אף שחיובו לא היה מעיקר הדין אלא בהוראת שעה, כדי שיוכל ליקבר עם אבותיו.

בהוראת שעה, אף שבזה לא יפסיד ממונו מיורשיו, אך בדרך זו לא יקבר עם אבותיו, ולכן העדיף למות ברעב, כשלא יספקו לו מזון בקרנות המזבח, כי במיתה זו לא יפסיד את ממונו וגם יקבר בקברי אבותיו.

אמנם יש אפשרות שלישית להמית את יואב, ובאפשרות זו לא יפסיד את קבורתו עם אבותיו, וגם לא את ממונו, והיא, שיאות לצאת ולדון כרוצח **בדין המלכות**, שבזה יקבר בקברי אבות, שהרי כתב הרמב"ם "כל הרוגי מלכות אע"פ שנהרגו בדין המלך והתורה נתנה לו רשות להרגן, הרי אלו מתאבלין עליהן וכו' ונקברין בקברי אבותיהן"¹⁹. וגם לא יפסיד את ממונו, שהרי כתב המאירי בסנהדרין שם, שרק הנהרגין כמורדין ממונם למלך, אך רוצחים הנהרגים בדין המלכות, ממונם ליורשיהם. וזה לשון המאירי שם: "מכל מקום יראה שלא נאמר בהרוגי מלכות להיות ממונו למלך **אלא במורד בלבד**, אבל בעבירה שלא המיתו עליה בית דין אם מצד שאין שם התראה או שאין שם ראייה ברורה או שונא שהרג בשנאה וכו' שאעפ"י שאין שם מיתת בית דין מרשות המלך להרוג לתקון העולם, שאף בית דין יש להם רשות באלו להרוג בהוראת שעה כמו שהתבאר, **ממונם ליורשים**". ובזה יבוארו דברי הירושלמי במכות פ"ב הל' ו' "הרוגי בית דין נכסיהן ליורשין הרוגי מלכות נכסיהן למלכות, אמר יואב מוטב שאהרג בבית דין ויירשוני בני ואל יהרגני המלך ויירשוני, כד שמע שלמה כן אמר לממונו אני צריך, מיד והסירות דמי חנם - **אין ממונו חנם**", ששלמה אמר איני צריך את ממונו, ולכן לא אמיתנו כמורד כדי שיהיה ממונו למלך, אלא "והסירות דמי חנם", היינו שיהרג כרוצח במשפט המלך שבזה לא יהיה ממונו חנם, אלא ליורשיו.

אולם גם בזאת לא חפץ יואב, וכמו שאמרו בגמ' סנהדרין שם "וישב בניהו את המלך דבר לאמר כה דיבר יואב וכה ענני, אמר ליה זיל אימא ליה (אמר לו יואב, לך אמור לשלמה): תרתי לא תעביד בהאי גברא (שני עונשים אל תיתן לי), אי קטלית ליה, קבול לטותיה דלטייה אבוך (אם אתה אומר להרגני, קבל עליך את הקללות שקללני דוד אביך כשהרגתי את אבנר), ואי לא, שבקיה דליקו בלטותיה דלטייה אבוך (ואם אינך מקבל עליך את הקללות, עזוב אותי מקולל ואל תהרגני), ויאמר לו המלך עשה כאשר דיבר ופגע בו". אין יואב מסכים להיות נדון בשני עונשים על עבירה אחת, וכיון שדוד קלל את יואב כשהרג את אבנר, מתנה יואב את יציאתו מאהל ה' כדי שיהרג ע"י שלמה, בכך ששלמה יקבל על עצמו את הקללות שקלל דוד את יואב (עיין שם במהרש"א, שאי אפשר היה לבטל את הקללות מכל וכל, אלא אם כן יעברו על המקלל או ביתו).

הקללות שקללו דוד "יחולו על ראש יואב ואל כל בית אביו ואל יכרת מבית יואב זב ומצורע ומחזיק בפלך ונפל בחרב וחסר לחם" (שמו"ב ג' כ"ט), על הריגת אבנר היו. אם כן טענה זו שיקח ממנו את הקללות, ולא ידון אותו בשני דינים, היא רק אם בא להרגו מדין המלכות על הריגת אבנר, אך אם יבוא לדונו עתה רק על מרידתו אין זו טענה, שהרי על כל עבירה מענישו רק בעונש אחד. וכן אם היו באים לדונו עתה על הריגתו מדין סנהדרין בהוראת שעה, גם כן אין מקום לתבוע משלמה שלא לדונו ב"תרתי" (- בשנים), שהרי הסנהדרין היא שדנה אותו בעונש מיתה, ואין כאן

¹⁹ גם כאן יש לדייק מלשון הרמב"ם "כל הרוגי מלכות" שבא לכלול בלשון "כל" שלא רק המורדים נקברים בקברי אבות, אלא אף הרצחנים הנהרגים בדין המלכות.

תביעה על המלך להסיר ממנו קללות דוד, שהרי המלך לא דן אותו בשני דברים. ומסקנת הדברים, שיואב לא הסכים לצאת ולדון כמורד, משום הפסד ממונו, ולא הסכים לצאת ולדון בסנהדרין בהוראת שעה כרוצח משום הפסד הקבורה. אך הסכים לצאת רק אם ידון אותו שלמה כרוצח בדין המלכות (שבזה לא יפסיד לא את ממונו ולא את קברי אבותיו), אך בתנאי שלמה יקבל עליו את הקללות. ושלמה הסכים לכך, וכמו שאמרו בירושלמי דקידושין פ"א ה"ז "כד אתא שלמה מיקטול ליואב (כשבא שלמה להרוג את יואב) אמר ליה אביך גזר עלי חמש גזירות, קבלין (קבלם עליך) ואנא מיתקטיל (ואני מסכים ליהרג), וקבלין (וקבלם שלמה על עצמו) וכולהון קמין מן דבית דוד" (וכל הקללות התקיימו בבית דוד).

[ויש לעיין, הרי הקללות היו על הריגת אבנר, וא"כ יכול שלמה לדונו על הריגת עמשא, וע"ז לא שייך לומר "תרתני לא תעביד", שהרי על עמשא לא קיבל קללות. וצ"ל, שחיובו של יואב הרי לא היה מן הדין, שהרי לא היתה התראה, וחיובו היה מדין המלכות לתיקון העולם כפי מה שהשעה צריכה, ונתבאר לעיל בהערה, שתקון העולם היה משום שהיה יואב מתמיד בהנהגה זו. ואין חיובו אלא בצרוף שניהם, אבנר ועמשא, ולכן גם דוד בצוואתו לשלמה הזכיר את שניהם].

שליחות שניה של בניהו והריגת יואב

בכל ג' החיובים שהיו על יואב, כתב הרמב"ם שרשות היא ביד המלך והסנהדרין להמית, ואינה חובה עליהם, משום שאין חיוב זה מעיקר הדין. לכן היה רשאי שלמה להסכים ולדון את יואב כפי המוסכם, והסכים שלא לדונו כמורד וממילא להשאיר לו את ממונו. גם נאות שלא לדונו בסנהדרין כדי שיקבר עם אבותיו. ולכן עתה בשליחות השניה מפרט שלמה עבור איזה חיוב יעניש אותו, ואמר "עשה כאשר דבר ופגע בו וקברתו" שלא לדונו בסנהדרין כדי שיקבר בקברי אבות, אלא יהיה נדון בדין המלכות כרוצח "והסירת דמי חנם", ולא כמורד (שהוא היה החשש הראשון של יואב שמחמתו נס לאהל ה') שלא יהיה ממונו חנם. "אשר שפך יואב מעלי ומעל בית אבי", הענשה זו כרוצח היא מתפקידי המלך ומוטלת עליו, ולכן אמר "מעלי ומעל בית אבי".

כדי למלאות את תפקידו לתקנת העולם להעניש את יואב, מסכים שלמה לקבל את הקללות על עצמו, כמו שכתב כאן רש"י "אני מקבלם עלי", אך סבר שהקללות לא יפגעו בבית דוד כיון "שאבי דוד לא ידע", ולא היה לו חלק ושותפות במעשה יואב, ולכן האריך בדבריו ואמר "לדוד ולזרעו ולביתו ולכסאו יהיה שלום עד עולם מעם ה'" [ובשליחות הראשונה קודם שהוסכם שיקבל ע"ע הקללות, לא הוצרך לדברים אלו]. ואולם הקללות פגעו ודבקו בזרע דוד "עוזה היה מצורע ואסא מחזיק בפלך, יהויקים נופל בחרב וצדקיה חסר לחם" כמו שכתב רש"י ע"פ הגמ' בסנהדרין.

"ויעל בניהו בן יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר בביתו במדבר", ויקבר בביתו - בקברי אבות, כדין הרוגי מלכות (מהרש"א סנהדרין שם), ולא כהרוגי בי"ד.

ואמנם כל הרוגי בי"ד אין סופדין להם, אך כאן שהומת לבסוף בדין המלכות הספידו הכתוב באומרו "בביתו במדבר".

"בביתו כמדבר" - אטו ביתו מדבר הוא (האם ביתו מדבר הוא?), אמר ר' יהודה אמר רב: כמדבר, מה מדבר מופקר לכל, אף ביתו של יואב מופקר לכל (לעניים להתפרנס מביתו, רש"י).

אמר רב יהודה: אפילו מוניני וצחנתא טעים פריס להו (אפילו דגים קטנים היה פורס לעניים). סנהדרין מ"ט ע"א

בל נטעה שהיה יואב חס על ממונו, מאהבת ממון ח"ו, כל ממונו היה מיועד למטרות צדקה ולכן רצה להורישם לבניו. דבר זה רמז לנו הכתוב בסיום פרשה זו.

"דבר אחר: כמדבר, מה מדבר מנוקה מגזל ועריות אף ביתו של יואב מנוקה מגזל ועריות" סנהדרין שם.

ממון כשר היה ממונו, ועל ממון כזה אמרו חז"ל שחביב הוא לצדיקים כגופם לפי שאין פושטים ידם בגזל. צדקה מממון כזה - צדקה שלימה היא.

וכתב הרמב"ם בפרק כ"ב מהלכות אסורי ביאה הי"ט: "אמרו חכמים גזל ועריות נפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן, ואין אתה מוצא קהל בכל זמן וזמן שאין בהן פרוצין בעריות וכו' ועוד אמרו חכמים רוב בגזל מיעוט בעריות והכל באבק לשון הרע", ואם כך הוא בסתם בני אדם, באנשי המלחמה מצוי הוא ביותר, כמו שהביא המהרש"א שם, אך ביתו של יואב מנוקה מגזל ועריות - **"ביתו כמדבר"**.